

Riznica istorijskog bogatstva naroda koji su živeli na ovim prostorima nalazi se u Zavičajnom muzeju u Rumi. Muzejski fond čini više od 10.000 eksponata u sastavu arheološkog, etnološkog, istorijskog i likovnog odeljenja.

Zavičajni muzej Ruma osnovan je 1962. godine kao zavičajna muzejska zbirka. Deceniju kasnije, 1972. godine, menja naziv u „Muzej u Rumi”, da bi 1979. godine dobio današnji naziv - „Zavičajni muzej Ruma”. Objekat Zavičajnog muzeja u Rumi je pod zaštitom države, kao nepokretno kulturno dobro od velikog značaja. Zgrada današnjeg muzeja podignuta je 1772. godine, sredstvima barona Marka Pejačevića kao njegova zadužbina, a za potrebe niže gimnazije. Zgrada danas predstavlja jedinstven primer „graničarske arhitekture” u Rumi. Kao nepokretno kulturno dobro od velikog značaja vodi se od 30. decembra 1991. godine.

U sastavu muzeja nalazi se i stručna biblioteka sa velikim fondom knjiga. Muzej raspolaže sa 500 m² izložbenog prostora u kome su smeštene dve stalne postavke: u prizemlju se nalaze arheološka, istorijska i etnološka postavka, a na spratu je smeštena likovna postavka koja se sastoji od dva legata (slikara i grafičara Milivoja Nikolajevića i slikara akvareliste dr Romana Soretića). U prostorima ovih legata tokom godine se održavaju umetničke i druge tematske izložbe. Muzej je bio domaćin i mnogih kulturnih manifestacija koje nisu vezane za njegovu delatnost, kao što su modne revije, koncerti, pesničke večeri... Pored toga, izdavač je i godišnje muzejske publikacije „Zbornik Zavičajnog muzeja”, koja je počela da se štampa 1997. godine. Takođe, organizator je i likovne kolonije „Borkovac”, koja se održava od 1968. godine i predstavlja jednu od najstarijih likovnih kolonija u Srbiji.

Arheološko odeljenje Zavičajnog muzeja sastoji se iz interesantnih zbirki: praistorijska, antička, srednjevekovna, planovi i karte, oružje, nakit. Raspolaže sa više hiljada primeraka inventarisanog i studijskog materijala.

Istorijsko odeljenje Zavičajnog muzeja sastoji se iz zbirki: plakati, periodika, fotografija, mape i planovi, dokumenti, stare i retke knjige, oružje i oprema, razni predmeti i studijske zbirke. U okviru odeljenja postoji i studijska zbirka.

Likovno odeljenje Zavičajnog muzeja: spomen zbirka Milivoja Nikolajevića, spomen zbirka dr Romana Soretića, zbirka „Kolonije Borkovac”, zbirka Galerije Zavičajnog muzeja Ruma, spomen zbirka Branislava Makeša, spomen zbirka Milana Laješića, spomen zbirka Fedora Feđe Soretića.

Etnološko odeljenje Zavičajnog muzeja je sa aktivnim radom počelo 2003. godine i trenutno raspolaže sa oko pet stotina predmeta. Etnološko odeljenje sastoji se iz zbirki: pokućstvo, poljoprivreda, tekstil i zanati.

U okviru muzeja nalazi se i stručna biblioteka koja spada u specijalizovane biblioteke i broji

3.670 knjiga. To su, uglavnom, publikacije iz arheologije, etnologije, istorije i istorije umetnosti. Pored navedenog, ona poseduje i vredne stare i retke knjige, zavičajnu kolekciju, značajne enciklopedije i bibliografske jedinice, monografije, kataloge izložbi, zbirki, vodiče...

Iako je zatvorenog tipa, biblioteka izlazi u susret studentima, naučnim i kulturnim radnicima kojima su potrebne publikacije iz oblasti koje ona pokriva.

